

Cieszyn: kiedyś i dziś - Strzelnica

Data publikacji: 21.05.2017 14:30

Dawna cieszyńska strzelnica - budynek, który dziś znajduje się po drugiej stronie Olzy, niegdyś należał do Towarzystwa Strzeleckiego - Schützengesellschaft - założonego przez cieszyńskich mieszczan. Tradycja tej organizacji związana jest z bractwami kurkowymi, które zaczęły powstawać w miastach zachodniej Europy już w średniowieczu. Celem, jaki sobie stawiały, było nauczenie mieszczan posługiwania się bronią na wypadek konieczności obrony murów miejskich

□

Cieszyńskie Towarzystwo Strzeleckie założone zostało dużo później i w całkiem innych okolicznościach – w 1795 roku dokonali tego Peter Bianchi, Ignatz Chromy, Franz Slepitschka i Johann Rothe. Jego członkowie bardzo szybko otrzymali od władz zgodę na organizację konkursów strzeleckich i pierwszy z nich odbył się 24 kwietnia 1796 roku. Honorowym patronem towarzystwa został miłośnicie podówczas panujący książę Albert Kazimierz, a następnie godność tę przejął jego syn, arcyksiążę Karol Ludwik. Strzelcy cieszyli się powszechnym szacunkiem i sympatią. Po dwóch latach działalności otrzymali od cesarza Franciszka II zgodę na organizację dorocznych tygodniowych „strzelań królewskich”, które stały się jedną z najważniejszych miejskich uroczystości w Cieszynie. Od początku wojen napoleońskich status miasta radykalnie rósł, a organizacja okazała się bardzo skuteczna i przydatna, co zaowocowało projektem utworzenia kompanii strzelców wyborowych. 20 lipca 1801 roku Franciszek II oficjalnie zatwierdził regulamin kompanii, tym samym powołując ją do życia. Strzelcy otrzymali nawet prawo do noszenia odznak wojskowych i używania sztandaru z carskim orłem.

Początkowo siedziba Towarzystwa Strzeleckiego mieściła się na przedmieściu od strony Frysztatu, jednak w 1882 roku powstał nowy budynek, a wzniesiono go po zachodniej stronie Olzy. Gustaw Raimann, książeccy budowniczy, zaprojektował część gmachu mającą służyć strzelcom (dziś mieści się w niej sala widowiskowa), natomiast tory strzeleckie, a także kulochwyty z tarczami powstały na podstawie projektu Teodora Herzmanskiego. Uroczyste otwarcie strzelnicy odbyło się 22 października 1882 roku, specjalnie na tę okazję do Cieszyna zawitał arcyksiążę Albrecht. Po ośmiu latach siedziba organizacji została rozbudowana o restaurację, salę z kopułą oraz część mieszkalną. Na tyłach budynku znajdował się rozległy ogród, w którym odbywały się zawody i zabawy strzeleckie. W 1890 roku oficjalnie rozpoczęto działalność w odnowionej i rozbudowanej strzelnicy, a na uroczystość inauguracyjną przybył sam cesarz Franciszek Józef I!

Towarzystwo Strzeleckie działało prężnie jeszcze po I Wojnie Światowej, jednak później ze względu na zmiany granic i nastrojów społecznych straciło na znaczeniu, a po 1945 roku przestało istnieć. Dziś dawna strzelnica jest siedzibą czeskiego Ośrodka Kulturalno-Społecznego, który skutecznie ubogaca życie kulturalne Czeskiego Cieszyna, a sporo osób może dobrze kojarzyć mieszczący się w podziemiach budynku Jazz Club. Strzelnica, szczęśliwie, wciąż nam w Cieszynie niepotrzebna...

AH